

Tarpeellinen
Lasten=Kirja.

[H. N. J. Ignatius]

Helsingin Kaupungissa,
Präntäty S. E. Frenckellin ja Pojan tykönä.

1840.

Imprimatur.

Borgå Dom=Kapitel den 30 October 1839.

På befallning:

Adolf Sirén.

A a b c d e f g h i j k l
m n o p q r s t u w
x y z ä ö.

B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U
V X Y Z Ä Ö.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u w x y z ä ö.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z Ä Ö.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u w x y z ä ö.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z Ä Ö.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r
s t u w x y z ä ö.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z Ä Ö.

Åånelliset puustawit (Vocales), jotta
yfsinānsā āānen antawat:

a o u e i y ā ō.

Åānettdmāt puustawit (Consonantes),
jotta ei yfsinānsā, waan yhdistettynā āā-
nellisten puustawien kanssa, āānen antawat:
p (b) w (f) t (d) i k (g) h l m n r s š (c)

Kaksi-āānelliset (Diphthongi), owat kaksi
āānellistä yhdistettynā, jotta kuitenkāan
molemmat yhteen ei tee kuin yhden tawa-
uksen:

au, ai, ou, oi, uo, ui, eu, ei, iu, ie, yi, yō,
āi, āy, ōi, ōy.

Pa-no, pan-nun, paa-nuun, po-ro, por-kan.
pu-ku, put-ken, puu-roon, pe-so, pen-sas.
pi-to, pin-nan, pii-naan, py-sy, pyš-syn,
pyh, syhn.

pā-re, pās-sin, pāā-see, pō-lo, pōl-lyn.

wa-ha, wah-wan, waa-raan, wo-ro, wof-ran.
we-li, wel-jen. wi-ka, wim-man, wii-maan.
wā-li, wāl-lyn, wāā-rāān.

ta-pa, tar-wis, taa-riin, to-ru, tor-kun,
tu-li, tul-len, tuu-leen, te-ki, tel-kin.
ti-li, til-lin, tii-liin, ty-wi, tyl-syn, tyh-nyhn.
tā-mā, tāl-len, tāā-nyhn, tō-rō, tōl-kin.

ja-lo, jaſ-san, jaa-haan, jo-ſa, joſ-foſ,
ju-le, juh-lan, juu-reen, jy-rå, jyr-ſån,
jå-ri, jål-len, jåå-thy.

ſa-na, ſan-nan, ſaa-teen, ſo-wa, ſor-wan,
ſu-ja, ſum-man, ſuu-maan, ſe-rå, ſer-ran,
ſi-wi, ſir-weſ, ſii-waan, ſy-nå, ſyn-nån,
ſyh-ryhn,
ſå-ſi, ſår-rin, ſåå-riin, ſö-nö, ſön-tyſ.

ha-lu, har-wan, haa-raan, ho-wi, hor-jun,
hu-la, hul-lun, huu-liin, he-ra, her-ran,
hi-fi, hir-ren, hii-reen, hywå, hyl-lyn,
hyh-töön,
hå-ly, hår-mån, håå-låån, hö-lö, høl-mån.

la-fi, laſ-ſin, laa-jaan, lo-hi, loh-ten,
lu-ja, luſ-ſin, luu-taan, le-po, leſ-ſen,
li-ha, lin-nan, lii-naan, ly-hy, lyh-wen,
lyh-håån.
lå-pi, lån-nen, låå-niin, lö-ſå, löl-lin.

ma-li, mal-lon, maa-liin, mo-ni, mon-nin,
mu-ra, mur-ran, muu-raan, me-ri, mer-ſin,
mi-ſå, mir-rin, mii-luun, my-ſh, myſ-ſyn,
myh-ſyhn.
må-ſi, måſ-ſin, måå-ſiin, mö-lå, möſ-ſin.

na=pa, nap=ʃan, naa=maan, no=ʃi, not=ʃon,
nu=ha, nuh=ʃan, nuu=haan, ne=wa, net=ʃan,
ni=su, nir=sun, nii=suun, ny=ʃå, nyr=ʃin,
nyh=låån,
nå=ʃå, nål=ʃan, nåå=låån.

ra-ja, raſ-wan, raa-waan, ro-mu, roſ-mon,
ru-ſa, run-ſaſ, ruu-ſuun, re-ſi, ret-ſen,
ri-ſa, riſ-tin, rii-taan, rhy-ſå, rhyſ-ſån,
rhy-ſyhn,
rå-må, rån-nån, rää-ſyhn, rō-ſō, rōn-ſyn.

sa=li, sal=lin, saa=liin, so=ma, som=man,
su=ru, sur=won, suu=ruus, se=ka, sel=wan,
si=ka, sil=kin, sii=woon, sy=li, syn=nin, syh=laan,
sa=ka, sat=kan.

a-pu, o-ma, u-ro, e-tu, i-sá, y-li, á-lá.
al-fu, ot-sa, uf-to, es-te, in-ho, yf-si, ás-fen,
ól-iy.

au-ma, ai-ta, ou-to, oi-naš, ui-ta, euť-ťo, ei-
ne, yô-tâ, âi-ti, ây-râš, ôi-nen.

sau-na, fai-ta, pou-ta, hoi-wa, tuo-mi, fui-wa, neu-la, fei-no, fii-ru, wie-no, phi-tá, phò-rá, pài-wá, táy-si, tói-tá, pòy-tá.

laut-ta, pais-te, louk-ku, voit-to, kuol-lut,
muis-to, keuh-ko, keit-to, kiuk-ku, kiel-to,
syis-tä, myön-nyn, läik-ky, räys-täs, töis-
tä, röyk-ky.

palk-ka, hors-ma, purs-to, merk-ki, pilk-ka,
myrs-ky, särk-kä, könt-ti.

a-wu-kas, o-sa-toin, u-po-tan, e-päi-len, i-ho-
kas, y-le-tän, ä-ly-käs, ö-ljy-nen, sä-pä-leen,
wa-hin-foon, lei-wis-kään, le-pis-töön, pa-
net-te-len, wil-pit-tö-myyh, ta-lo-poi-ka, ja-
lo-peu-ra, kel-wol-li-nen, huo-li-ma-toin, le-
wot-to-muus, muu-ka-lai-nen, nuo-ru-kai-nen,
rip-pi-i-sä, sa-nan-las-ku, seu-ra-kun-ta, mak-
set-ta-wa, u-si-as-ti.

a-wi-o-wai-mo, or-jan-tap-pu-ra, us-ko-mat-
to-muus, e-ri-seu-rai-nen, it-se-wal-ti-as, yk-
sin-ker-tai-nen, ä-lyt-tö-mäs-ti, ö-ljy-mä-el-
lä, e-ri-us-ko-i-nen, li-ha-as-ti-a.

Se-ru-sa-le-mis-ta, wan-hurs-ka-u-des-ta,
maa-il-mal-li-si-a, i-jan-kai-k-ki-suu-teen, ta-
pa-tur-mai-ses-ti, Se-re-mi-ak-sel-le.

a-wuk-si-huu-ta-mi-nen, an-te-li-ai-suu-des-ta,
syn-tiin-lan-kee-mi-sel-la.

Ba-bel, Bib-li-a, Baal, Ba-rab-bas, Be-li-al,
Ba-se-lis, Bes-tus, For-tu-na-tus.

Da-gon, Da-mas-kus, Da-wid, De-met-ri-us,
täh-den, mei-dän, to-tuu-den, yh-den.

Gab-ri-el, Gad, Ga-li-le-a, Go-sen, hen-gen,
Ian-gan, fen-gän, hon-gan.

Ced-ri-puu, Ce-sa-re-a, Ci-li-ci-a, Cyp-rus,
Ca-bul, Car-mel, Co-los-sus, Clau-di-us.

Cha-bor, Che-ru-bim, Chi-le-ab, Chris-tus.
Æ-ni-us, Æ-ræs.

Ba-cha-ri-as, Ze-be-de-us, Zi-on, Zo-ra, Ze-
ba-oth, Tha-bor, Thes-sa-lo-ni-ka, Tho-mas,
Ge-ne-sa-reth, Pha-ra-o, Pha-ri-se-us, Phi-
lip-pus, Phi-lis-te-a, Se-ra-phim.

Lap-set! kuul-kaat mi-nu-a; Her-ran pel-
won mi-nä teil-le o-pe-tan. Yk-si on tar-
peel-li-nen. Et-si-kaät en-sin Su-ma-lan wal-
ta-kun-taa ja Hä-nen wan-hurs-ka-ut-tan-sa.
Su-ma-la on rak-ka-us. Ra-kas-ta-kaam-me
Hän-tä, sil-lä Hän ra-kas-ti mei-tä en-sin.
(Kuul-kaam-me Hän-tä kos-ka Hän sa-noo:)
Ee o-let-te mi-nun ys-tä-wä-ni, jos te teet-
te mi-tä mi-nä tei-dän käs-ken; ja näi-tä
mi-nä käs-ken teil-le, et-tä te toi-nen tois-
tan-ne ra-kas-tai-sit-te. Sil-lä rak-ka-us on
Ia-in täht-tä-mys. Si-nun pi-tää ra-kas-ta-
man Her-raa si-nun Su-ma-la-tas kai-kes-ta
sy-dä-mes-täs, ja kai-kes-ta sie-lus-täs, ja
kai-kes-ta woi-mas-täs, ja si-nun pi-tää ra-

käs-ta-man si-nun lä-him-mäis-täs niin-kuin
it-se si-nu-as. Rak-ka-us on kär-si-wai-nen
ja lau-pi-as. Ei rak-ka-us ka-deh-ti, ei rak-
ka-us o-le ty-ly, ei hän pai-su. Ei hän käh-tä
it-si-än-sä so-pi-mat-to-mas-ti, ei hän o-maan-
sa et-si, ei hän wi-haan sy-ty, ei hän pa-
haa a-jat-te-le. Ei hän wää-ryy-des-tä i-
loit-se, mut-ta hän i-loit-see to-tuu-des-ta.
Rak-ki hän peit-tää, rak-ki hän us-ko,
rak-ki hän toi-woo, rak-ki hän kär-sii. Ei
rak-ka-us kos-kaan wä-sy.

Her-ra tah-too et-tä lap-set i-sään-sä
kun-ni-oi-ta-wat, ja mi-tä äi-ti käs-kee lap-
sil-le, si-tä Hän tah-too pi-det-tää. So-ka
Her-raa pel-kää, se kun-ni-oi-taa myös i-
sään-sä ja pal-we-lee wan-hem-pi-an-sa ja
pi-tää hei-tä Her-ra-nan-sa. Kun-ni-oi-ta i-
sääs ja äi-ti-äs työl-lä, pu-heel-la ja kär-
si-wäl-li-syy-del-lä, et-tä hei-dän siu-na-uk-
sen-sa tu-lis si-nun pääl-les; sil-lä i-sän siu-
na-us ra-ken-taa lap-sil-le huo-neet, mut-ta
äi-din ki-ro-us ne maa-han ku-kis-taa. Kun-
ni-oi-taa i-sääs on si-nun o-ma kun-nias, ja
kat-so-a y-lön äi-ti-äs on si-nun o-ma hä-pi-
äs. Ra-kas lap-si! Kor-jaa i-sääs hä-nen
wan-hal-la i-jäl-län-sä; ja ä-lä saa-ta hän-tä
mur-heel-li-sek-si niin kau-wan kuin hän e-
lää. Kär-si hän-tä, jos hän tu-lee lap-sel-

li-sek-si, ja a-la kat-so han-ta y-lon, wait-ka
 si-na o-let ja-lom-pi. Sil-la se hy-wa, kuin
 wan-hem-mil-le teh-daän, ei i-ka-nan-sa un-
 hoh-de-ta.

Ka-kaš lap-si! jos si-na tot-te-let, niins
 tu-let wii-saak-si, ja jos si-na pa-net sy-da-
 mees, niins tu-let toi-mel-li-sek-si. Jos si-
 na mie-lel-läs kuu-let, niins saat ym-mär-
 ryk-sen, ja jos si-na kor-was kal-lis-tat,
 niins tu-let wii-saak-si. O-le mie-lel-läs
 wan-hain jou-kos-sa, ja kus-sa wii-sas mies
 on, niin o-le hä-nen seu-ras-san-sa. Kuu-le
 mie-lel-läs Su-ma-lan sa-naa, ja o-ta waa-
 ri wii-sa-u-den sa-nan-las-kuis-ta. Kus-sas
 nä-et toi-mel-li-sen mie-hen, niin rien-nä hä-
 nen th-kön-sä, ja käh jo-ka pai-kaš-sa u-loš
 ja si-säl-le hä-nen kans-san-sa. Tut-ki ai-na
 Su-ma-lan käs-ty-jä ja muis-ta Hä-nen sa-
 naan-sa; se wah-wis-taa si-nun sy-da-mes,
 ja an-taa si-nul-le wii-sa-u-den, jo-tas hi-
 moit-set.

Her-ran pel-ko on wii-sa-u-den al-ku.
 Ei yk-si-kaän ri-kaš ei-ka köy-hä, ei suu-ri
 ei-ka pie-ni pi-dä muus-ta kers-kaa-man kuin
 sii-tä, et-tä hän pel-kää Su-ma-la-ta. O!
 kuin-ka suu-ri se on, jo-ka wii-sas on, mut-
 ta jo-ka Su-ma-la-ta pel-kää, ei hän-tä y-

lem-pä-nä o-le fen-fään. Wan-hurs-faan
muis-to py-syy siu-na-uf-ses-sa; waan ju-ma-
lat-to-main ni-mi pi-tää mä-tä-ne-män. Wan-
hurs-fas on kuo-le-mas-sa-fin roh-fi-a.

Ä-lä kat-so wan-huut-ta y-lön, sil-lä
me ai-wom-me myös wan-haf-si tul-la. Ä-lä
hyl-fää wan-hain pu-het-ta, sil-lä he o-wat
myös op-pi-neet i-sil-tän-sä, ja si-nä tai-dat
heis-tä op-pi-a kuin-ka si-nun pi-tää was-
taa-man, kos-ka tar-wi-taan. Ä-lä kat-so y-
lön mi-tä wii-saat pu-hu-wat, mut-ta a-se-
ta si-nu-as hei-dän sa-nan-las-kun-sa jäl-
keen; sil-lä si-nä tai-dat heil-tä op-pi-a hy-
wää neu-wo-a. Gar-maat hiuk-set o-wat kun-
ni-an kuu-nu, jo-ka löy-tään wan-hurs-fa-
u-den tiel-lä.

Yl-pe-yös on ai-na lan-kee-muk-sen e-del-
lä. Yl-pe-yös ku-kis-taa ih-mi-sen, waan kun-
ni-a ko-rot-taa nöy-rän. So-ta si-nä o-let
kor-ki-am-pi, si-tä e-näm-pi nöy-ryy-tä si-nu-
as, niin on Ger-ra si-nul-le ar-mi-as. Sil-
lä Ger-ra on kail-kein kor-kein, jo-ka te-kee
suu-ri-a töi-tä nöy-räin kaut-ta. So-ka pal-
jo ko-rei-lee, se saa sii-tä wa-hin-gon; mut-
ta jo-ka it-sen-sä a-len-taa, se y-le-tään.

Su=ma-lat-to-mat saa-wat pa-han lo-pun; mut-ta hyl-jä-tä syn-ti-ä on pal-we-lus, jo-ka Ger-ral-le kel-paa. Poi-ka-ni! pa-ke-ne syn-ti-ä niin-kuin fär-met-tä; sil-lä jos si-nä tu-let hän-tä lä-hes, niin hän pis-tää si-nu-a. So-kai-nen syn-ti on niin-kuin ka-si-te-räi-nen miek-ka, ja te-kee sen-kal-tai-sen haa-wan, jo-ta ei ken-kään pa-ra-ta tai-da. Ä-lä sen syn-ti-ä soi-maa, jo-ka hä-nen-sä pa-ran-taa; mut-ta muis-ta, et-tä me kaif-fi wie-lä nyt o-lem-me wi-al-li-set. Ä-lä luo-ta si-nu-as sii-hen, et-tä se jouk-ko on suu-ri, jon-ka kans-sa si-nä pa-haa teet; mut-ta muis-ta, ett-ei ran-gais-tus o-le kau-ka-na si-nus-ta. So-ka pa-han te-kon-sa kiel-tää, ei hän me-nes-ty; waan jo-ka sen tun-nus-taa ja hyl-kää, hä-nel-le ta-pah-tuu lau-pe-us.

Se on pa-rem-pi ett-es lu-paa, kuin se ett-es täy-tä mi-täs lu-wan-nut o-let.

Ä-lä hyl-kää ys-tä-wä-täs ka-lun täh-den, ja si-nun us-kol-lis-ta wel-je-äs par-haan kul-lan täh-den.

Ä-lä köy-hää hä-tä-y-tä, ja ä-lä o-le-ko-wa tar-wit-se-wal-le. So-ka köy-hää ar-

mah-taa, hän lai-naa Her-ral-le, jo-ka hä-nen hy-wän thön-sä hänel-le jäl-leen mak-sa-wa on. Mur-heel-lis-ta sy-dän-tä ä-lä tee e-näm-min mur-heel-li-sek-si, ja ä-lä wii-ty-tä lah-jaa köy-häl-tä. Sil-lä se, jo-ka hä-nen teh-nyt on, kuu-lee hä-nen ru-ko-uk-sen-sa, kos-ka hän mur-heel-li-sel-la sy-dä-mel-lä si-nun y-lit-ses wa-lit-taa. Roh-du-ta it-ke-wäi-si-ä ja mur-heh-di mur-heh-ti-wais-ten kans-sa. Ä-lä wä-sy sai-rai-ta op-pi-mäs-tä, sil-lä näi-den täh-den si-nu-a ra-kas-te-taan. Ä-lä un-hoh-da köy-hää kos-ka si-nul-la on i-loi-nen päi-wä. Si-nun täy-tyy kui-ten-kin wai-wa-loi-sen hi-kes muil-le jät-tää, ja si-nun työ-s pe-ril-li-sil-le an-taa. So-ka lä-him-mäi-sel-le lai-naa, hän te-kee lau-pe-u-den thön; ja jol-la ta-wa-ra-ta on, hä-nen tu-lee se teh-dä. Niin-kuin sa-de on pou-dal-la tar-peel-li-nen, niin myös lau-pe-us tu-lee hä-däs-sä oi-ki-aan ai-kaan.

(Se köy-hät pan-kaat mie-le-hen-ne, mitä To-bi-as sa-noi:) Ä-lä mur-heh-di, poika-ni, me o-lem-me to-sin köy-hät, mut-ta me saam-me pal-jo hy-wää, jos me Su-ma-la-ta pel-kääm-me, wäl-täm-me syn-ti-ä ja teem-me hy-wää. Jos si-nä siis työ-lääs-ti e-la-tuk-ses saat, niin ä-lä si-tä pa-ne pahat-ses, sil-lä Su-ma-la on niin sää-tä-nyt.

Kai=fi Ger=ran työt o=wat san=gen hy=wät.
 Ei ih-mi=sen pi=dä sa=no=man: mi=hin=käl tä=
 mä? sil-lä Hän on luo=nut jo=kai=sen, niin
 et=tä ne jo=hon=ku=hun kel=pa=wat. D=le i=
 loi=nen hy=wi=nä päi=wi=nä, ja o=ta myös
 pa=ha=kin päi=wä hy=wät=ses; sil-lä sen on
 Su=ma=la luo=nut toi=sen kans=sa. An=na ties
 Ger=ran hal=tuun ja toi=wo Hä=nen pääl=
 len=sä.

Wää=rin saa=tu ta=wa=ra ei o=le hyö=
 dyl=li=nen. Pa=rem=pi on wä=hä wan=hurs=
 ka=u=des=sa, kuin suu=ri saa=lis wää=rhy=des=
 sä. Pa=rem=pi on wä=hä Ger=ran pel=wos=
 sa, kuin suu=ri ta=wa=ra il=man le=wo=ta.

Ä-lä hä=wäi=se mur=heel=li=sta; sil-lä yk=
 si on, jo=ka tai=taa y=len=tää ja a=len=taa.
 So=ka köy=hää syl=jes=ke=lee, se hä=wäi=see
 hä=nen luo=jan=sa; ja jo=ka i=loit=see toi=sen
 wa=hin=gos=ta, ei se pää=se ran=kai=se=ma=ta.

Ä-lä o=le pi=kai=nen rii=te=le=mään, waan
 wäl=tä rii=ta, niin mon=ta syn=ti=ä jää ta=
 ka=pe=rin.

So=ka kuo=pan kai=waa, hän lan=kee
 sii=hen. Jos si=nun wi=ha=mie=hes i=soo, niin
 ra=wit=se hän=tä; jos hän ja=noo, niin juo=

ta hän-tä. Ä-lä sa-no: niin-kuin hän te-ki mi-nul-le, niin mi-nä teen hä-nel-le; mi-nä kos-tan jo-kai-sel-le te-kon-sa jäl-keen. Tie-dä et-tä Su-ma-la kai-k-kein näit-ten täh-den si-nun tuo-mi-on e-teen a-set-taa.

O-pi en-sin it-se, en-nen-kuin si-nä mui-ta o-pe-tat. Nuh-te-le en-sin it-si-äs, en-nen-kuin si-nä mui-ta tuo-mit-set. A-jat-te-le si-nun Luo-jaas nuo-ruu-des-sas, en-nen-kuin pa-hat päi-wät tu-le-wat ja wuo-det lä-hes-ty-wät. Jos et si-nä nuo-re-na ko-koo, mi-täs tah-dot löy-tää wan-hal-la i-jäl-läs? Kai-kil-la on mää-rät-ty ai-ka; ja kai-kil-la, mi-tä tai-waan al-la al-je-taan, on hei-dän het-ken-sä. Ä-lä ke-hu si-nu-as huo-me-nes-ta päi-wäs-tä; sil-lä et si-nä tie-dä mi-tä tä-nä päi-wä-nä ta-pah-tuu.

Jo-ka lais-ka on työs-sän-sä, hän on sen we-li, jo-ka wa-hin-ko-a te-kee. Me-ne lais-ka myy-ri-äi-sen ty-kö; kat-so hä-nen me-no-an-sa ja o-pi. Hän wal-mis-taa e-la-tuk-sen-sa su-wel-la, ja ko-koo ruo-kan-sa e-lon ai-ka-na.

An-na toi-sen si-nu-as kiit-tää, ja ei si-nun o-man suus.

Wan-hurs-kas ar-mah-taa juh-taan-sa, mut-ta ju-ma-lat-to-man sy-dän on ha-lu-toin. Jos si-nul-la on kar-jaa, niin hol-ho nii-tä, ja jos he o-wat si-nul-le tar-peel-li-set, niin pi-dä nii-tä.

Jo-ka las-tan-sa ra-kas-taa, se pi-tää hä-nen ai-na ku-ri-tuk-sen al-la, et-tä hän sit-te saa i-lon hä-nes-tä. O-pe-ta las-ta ja ä-lä an-na hä-nen jou-ti-las-na käy-dä, ett-es tu-lis hä-pi-ään hä-nen täh-den-sä. Jo-ka wit-saan-sa sääs-tää, hän wi-haa las-tan-sa; waan jo-ka hän-tä ra-kas-taa, hän ai-ka-nan-sa si-tä ku-rit-taa. Niin-kuin si-nä lap-sen to-tuu-tat nuo-ruu-des-ta niin ei hän sii-tä luo-wu, kos-ka hän wan-he-nee.

Ju-ma-la! si-nä o-let mi-nu-a nuo-ruu-des-ta-ni o-pet-ta-nut, sen-täh-den mi-nä ju-lis-tan si-nun ih-me-i-täs. Ja mi-nun wan-huu-des-sa-ni ja wan-hak-si tul-tu-a-ni ä-lä Ju-ma-la mi-nu-a hyl-kää!

Jumalan Kymmenet Käsky-Sanat.

Ensimmäinen Käsky: Minä olen Herra sinun Jumalas; Ei sinun pidä muita Jumalita pitämän minun edessäni.

Toinen: Ei sinun pidä turhaan lausuman sinun Herras Jumalas Nimeä, sillä ei Herra pidä sitä rankaisemata, joka Hänen Nimensä turhaan lausuu.

Kolmas: Muista Sabbathin päiwää, ettäs sen pyhittäisit.

Neljäs: Sinun pitää kunnioittaman Isäas ja Äitiäs, ettäs lauvan eläisit maan päällä.

Viides: Ei sinun pidä tappaman.

Kuudes: Ei sinun pidä huorin tekemän.

Seitsemäs: Ei sinun pidä varastaman.

Kahdeksas: Ei sinun pidä wäärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan.

Yhdeksäs: Ei sinun pidä pyhtämän sinun lähimmäises huonetta.

Kymmenes: Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises Emäntää, eikä hänen palveliatansa, eikä piikaansa, eikä hänen härkäansa, eikä hänen aasiaansa, eikä mitään, kuin sinun lähimmäises on.

Uskon-Tunnustus.

Minä uskon Jumalan päälle, Isän kaikkivaltian, taiwaan ja maan Luojan.

Minä uskon Jesuksen Christuksen päälle, Hänen ainoan Poikansa meidän Herramme, joka fikisi Pyhästä Hengestä, syntyi Neitsestä Mariasta, pünattiin Pontius Pilatuksen alla, ristin päälle naulittiin, kuoletettiin ja haudattiin, astui alas helwettiin, kolmantena päivänä nousi ylös kuolleista, astui ylös taiwaaseen, istuu Isän Jumalan kaikkivaltian oikialla kädellä, sieltä on tulewa tuomitsemaan eläwitä ja kuolleita.

Minä uskon Pyhän Hengen päälle, yhden pyhän Christillisen Seurakunnan, pyhain ihmisten yhteyden, syntein anteeksi saamisen, ruumiin ylösnousemisen, ja iankaikkisen elämän. Amen.

Raksteen Sakramentti.

Menkäätkä kaikkeen maailmaan, ja saarnatkaat Ewangeliumia kaikille luoduille. Joka usko ja kastetaan, se tulee autuaaksi, mutta joka ei usko, se kadotetaan. Minulle on annettu kaikki woima taiwaassa ja maan päällä. Menkäätkä siis ja opettakaat kaikkea kansaa ja kastakaat heitä Nimeen Isän, ja Pojan ja Pyhän Hengen. Sa opettakaat heitä pitämään kaikki, kuin minä olen teille käskenyt. Sa katso! minä olen teidän kansanne joka päivä maailman loppuun asti. Ellei joku synny wedestä ja hengestä, ei hän taida

Sumalan waltakuntaan siisälle tulla. Mitä lihasta syntyhyt on, se on liba, ja mitä hengestä syntyhyt on, se on henki.

Herran Ehtollinen.

Meidän Herra Jēsus Christus sinä yōnā, jona Hān petettiin, otti leiwān, kiitti, mursi ja antoi Opetuslapsillensa ja sanoi: Ottakaat ja syökaa, tämä on minun Ruumini, joka teidän edestānne annetaan, se tehkaa te minun muistoksi.

Samalla muotoa Ehtollisen jälkeen otti Hān myös kaljin, kiitti, antoi heille ja sanoi: Ottakaat ja juokaat tästä kaikki, tämä on sen Uuden Testamentin kaikki minun weressāni, joka teidän ja monen edestä wuodatetaan syntein anteeksi antamiseksi; se tehkaa, niin usein kuin te juotte, minun muistoksi.

Niin rukoilkaat nyt Sumalata, että Hān armahtais teidän päällenne. Kiittäkaa aina Sumalata ja rukoilkaat, että Hān teitä hallitsis, ja että te kaikissa toissānne seuraisitte Hānen sanaansa. (Hān on itse käskenyt:) Wukses huuda minua hādāssās, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua. Rukoilkaat siis lakkaamata. Ja kaikki mitä te anotte rukouksessa, uskoen, sen te saatte.

Herran Rufous.

Isä meidän, joka olet taiwaisa! Pyhitetty olkoon sinun Nimes. Lähestyköön sinun valtakunta. Olkoon sinun tahto niin maassa kuin taiwaisa. Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme. Ja anna meille meidän welkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän welvollistemme. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. Sillä sinun on valtakunta, ja woima, ja kunnia iankaikkisesti. Amen.

Ruoka - Luwut.

Kaikkein filmät wartioitsewat sinua, Herra, ja sinä annat heille ruoan ajallansa. Sinä awaat kates ja rawitset kaikki, kuin elävät, suosiolla. Kunnia olkoon Isälle, ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niinkuin alusta on ollut ja nyt ja aina iankaikkisesta iankaikkiseen. Amen.

Herra Sumala taiwaallinen Isä! siunaa meitä ja näitä sinun lahjojas, jotka meille ruumiin rawinnoiksi armollisesti suonut olet. Ja anna pyhä armos, että me kohtuullisesti ja ilman sinun mieles rikkomata niitä nautitsisimme ja tykömme ottaisimme. Sinun Poikas Jesuksen Christuksen meidän Herramme kautta. Amen.

Riitos ruoan jálkeen.

Riittäkää Herra, sillä Hän on hyvä ja Hänen hyvyhdensä pysyy iankaikkisesti; joka

ruoan antaa jokaiselle hengelle, joka eläimille antaa heidän ruokansa ja kaarneen pojille, jotka Häntä avuksensa huutavat. Runnia olkoon Isälle, ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle, niinkuin alusta on ollut, ja nyt ja aina iankaikkisesta iankaikkiseen. Amen.

Me kiitämme sinua, rakas taiwaallinen Isä! Jesuksen Christuksen meidän Herramme kautta, kaikkein sinun hyväin teos ja liiatenkin näiden sinun lahjas edestä, jotka me nyt sinun laupeudesta nautinneet olemme; ja rukoilemme sinun pyhää armoas, että niinkuin ruumis on rautonsa saanut, mahtais myös sielu sinun pyhällä sanalla aina wirwoitetuksi tulla; Sinun rakkaan Poikas Jesuksen Christuksen kautta. Amen.

Uusi - Rukoukset.

Sinun pyhään Nimees, sinä ristinnaulittu Herra Jesu Christe! minä nyt nousen, Sinä, joka minun kalliilla werelläs lunastit, sinä minua tänä päivänä ja joka hetki hallitse, auta, warjele, siunaa ja anna hyvä onni ja jumalinen meno minun asioissani ja töissani, että minun elämäni ja aiwoitukseni sinun kiitokses ja kunniakses tulis. Wahwista minua myös kaikkiin hywiin töihin tänä päivänä ja joka päivä, ja tämän onnettoman elämän perästä johdata minua iankaikkiseen elämään. Amen.

Minä kiitän sinua, minun taiwaallinen Isä! Jesuksen Christuksen sinun rakkaan Poikas

lautta, ettäs minua tänä yönä kaikesta waarasta ja wahingosta armollisesti warjellut olet, ja rufoilen sinua, ettäs minulle anteeksi antaisit kaikki minun syntini, joilla minä tänä yönä sinun mielessä rikkonut olen, ja myös tänä päivänä warjelsit minua kaikesta synnistä ja pahuudesta, että minun elämäni ja kaikki minun thöni mahtais sinulle selwata; Sillä minä annan itseni, sieluni, ruumini ja kaikki thyni kuin minulla on, sinun haltuus ja huomaas. Sinun Pyhä Engeliä olkoot minun kanssani ja älkööt kühunkaan minusta luopukoo. Sinun Pyhä Henkes walaiskoon ja hallitskoon minua, ettei se paha wihamies, perkele, minusta mitäkään voittaisi. Amen..

Ehto: Rukoukset.

Minä kiitän Sinua, minun taimaallinen Isäni! Jesuksen Christuksen, sinun rakkaan Poikas lautta, ettäs minua tänä päivänä kaikesta waarasta ja wahingosta armollisesti warjellut olet; ja rufoilen sinua, ettäs minulle anteeksi antaisit kaikki minun syntini, joilla minä tänä päivänä sinun mielessä rikkonut olen, ja ettäs tänä yönä minua armollisesti warjelsit ja minusta murheen pitäisit. Sillä minä annan itseni, ruumini ja sieluni ja kaikki thyni kuin minulla on, Sinun huomaas ja käsisi. Sinun pyhät Engeliä olkoot minun kanssani ja älkööt kühunkaan minusta luopukoo, Sinun Pyhä Henkes walaiskoon ja hallitskoon minua, ettei se paha wihamies, perkele, minusta mitäkään voittaisi. Amen.

Katso Herra! jos me mahaamme eli walmomme, niin me olemme Sinun omas; jos me elämme eli kuolemme, niin sinä olet meidän Sumalamme, joka meidän luonut olet. Sen tähden rukoilen minä sinua, älä anna apus olla kaukana minusta. Warjele minua kilmelläs, ylöspidä minua woimalläs, että minä rauhallisesti lepäisin, hywin makaisin ja terweenä heräisin ja sitte kaikkena elinaikanani sinua pyhyhdesssä ja vanhurskaudessa palvelisin. Sinun rakkaan Poikas, Jesuksen Christuksen meidän Herramme kautta. Amen.

Lasten Rukous.

Herra Jumala taiwaallinen Isä! me rukoilemme Sinua, sinun rakkaan Poikas, Jesuksen Christuksen tähden, lainaa meille pyhä armos, että me oikiaissa uskoissa, hywiissä tawoissa ja opissa päivä päivältä kaswaisimme ja lisänthimme; ja että sinä meitä, meidän vanhempamme ja esiwaltamme tänä päivänä kaikesta pahudesta armollisesti warjella ja suojella tahtoisit. Amen.

Orpolapsen Rukous.

O laupias Jumala! joka olet isättömäin edeswastaja, ja se oikia Isä kaikkein ylitse, jotka lapsiksi kutsutaan taiwaassa ja maassa, armahda sinuas minun wiheliäisen orpolapsen päälleni, joka siihen waiwaloiseen tilaan joutunut olen, ettei minulla, paitsi Sinua, ketaän ole, joka todelta minun parastani katsois. Sinä olet mi-

nun Isäni ja edeswastaajani, opeta minua oikein Sinua ja ijanikaikkisen elämän tietä tuntemaan. Kehota jumalisia ihmisiä minua oikein johdattamaan, että minä kaikkisssa kunniallisissa ja luwallisissa menoissa kaswaisin. Warjele minua kaikista pahoista ja jumalattomista kanssakäymisistä ja kaikista kuin minua pahentaa taitaisit. Auta että minä kaikkinaista kiusausta oikealla uskolla vastaan seisoisin, ja sinua oikeassa jumallisuudessa tässä maailmassa palweliisin, ja sitte sinun tykönäs ijanikaikkisesti eläisin. Jesuksen Christuksen meidän Herramme kautta. Amen.

Herra siunatkoon meitä ja warjellkoon meitä; Herra walistatkoon kaswonsa meidän päällemme ja olkoon meille armollinen; Herra kääntäköön kaswonsa meidän puoleemme ja antakoon meille ijanikaikkisen rauhan. Nimeen Isän, ja Pojan ja Pyhän Hengen. Amen.

Wäli-merkki (,)

Eroitus-merkki (;)

Seuraus-merkki (:)

Päättös-merkki (.)

Lawaus-merkki (= eli -)

Kysymys-merkki (?)

Toiwotus-merkki (!)

Wälisanain merkki taikka Sulkiat () eli []

Painaus-merkki (")

Puustawien poisjättö-merkki (')

Ajatus-merkki (—)

Purun jako-merkki (§)

Dsoitus-merkki (* eli †)

1	2	3	4	5	6	7
yksi,	kaksi,	kolme,	neljä,	wiisi,	kuusi,	seitsemän,

8	9	10
kahdeksan,	yhdeksän,	kymmenen.

11	12	13
yksi toista (kymmentä),	kaksi toista,	kolme toista,

20	30	40
kaksi kymmentä,	kolme kymmentä,	neljä kymmentä,

50	60	70
wiisi kymmentä,	kuusi kymmentä,	seitsemän kym-

80	90
mentä, kahdeksan kymmentä,	yhdeksän kymmentä,

100	105	115	200
sata,	sata wiisi,	sata wiisi toista,	kaksi sataa,

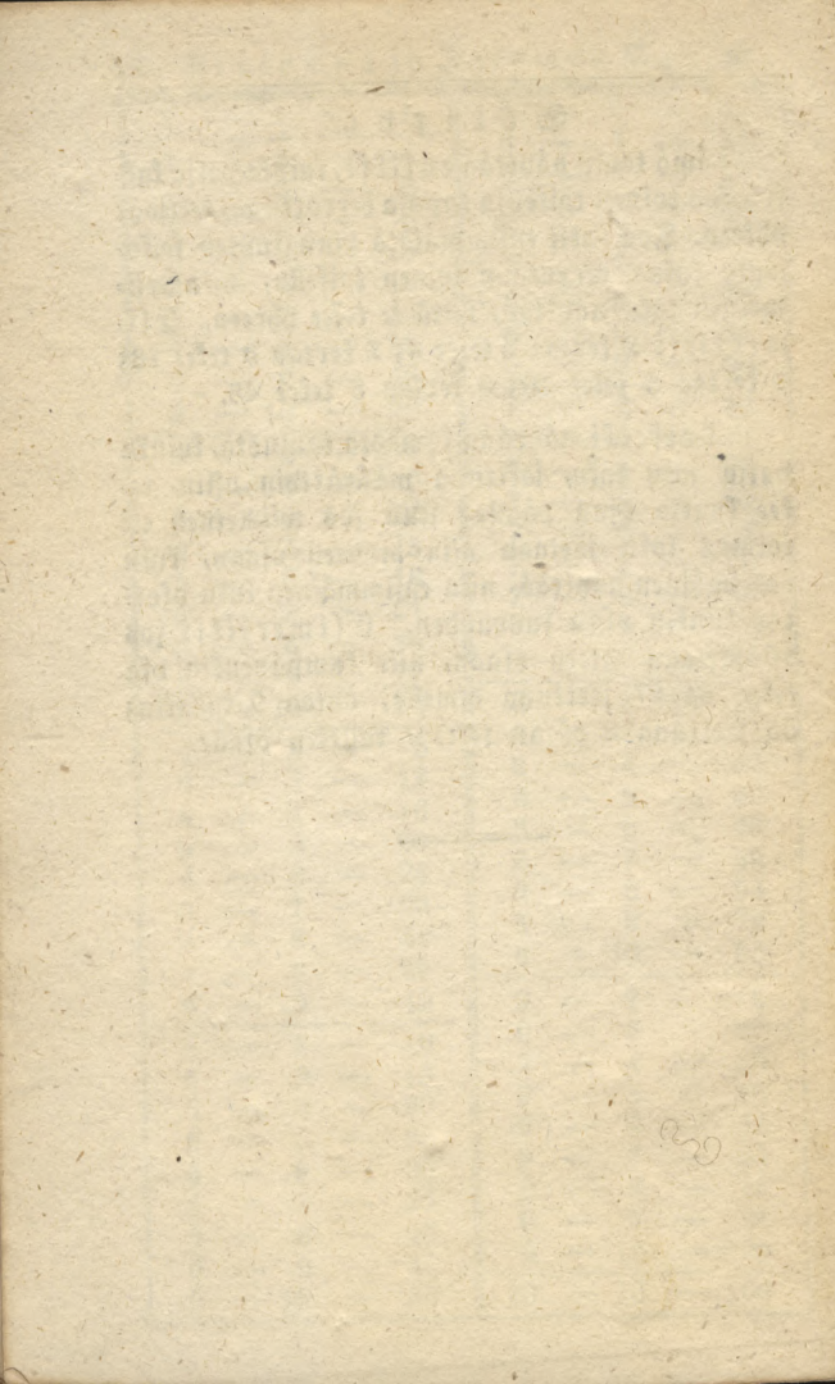
300	1000	2000	1000,000
kolme sataa,	tuhans,	kaksi tuhatta,	miljona.

1	—	1	—	1	6	—	2	—	12
2	—	2	—	4	6	—	3	—	18
2	—	3	—	6	6	—	4	—	24
2	—	4	—	8	6	—	5	—	30
2	—	5	—	10	6	—	6	—	36
2	—	6	—	12	6	—	7	—	42
2	—	7	—	14	6	—	8	—	48
2	—	8	—	16	6	—	9	—	54
2	—	9	—	18	6	—	10	—	60
2	—	10	—	20	7	—	2	—	14
3	—	2	—	6	7	—	3	—	21
3	—	3	—	9	7	—	4	—	28
3	—	4	—	12	7	—	5	—	35
3	—	5	—	15	7	—	6	—	42
3	—	6	—	18	7	—	7	—	49
3	—	7	—	21	7	—	8	—	56
3	—	8	—	24	7	—	9	—	63
3	—	9	—	27	7	—	10	—	70
3	—	10	—	30	8	—	2	—	16
4	—	2	—	8	8	—	3	—	24
4	—	3	—	12	8	—	4	—	32
4	—	4	—	16	8	—	5	—	40
4	—	5	—	20	8	—	6	—	48
4	—	6	—	24	8	—	7	—	56
4	—	7	—	28	8	—	8	—	64
4	—	8	—	32	8	—	9	—	72
4	—	9	—	36	8	—	10	—	80
4	—	10	—	40	9	—	2	—	18
5	—	2	—	10	9	—	3	—	27
5	—	3	—	15	9	—	4	—	36
5	—	4	—	20	9	—	5	—	45
5	—	5	—	25	9	—	6	—	54
5	—	6	—	30	9	—	7	—	63
5	—	7	—	35	9	—	8	—	72
5	—	8	—	40	9	—	9	—	81
5	—	9	—	45	9	—	10	—	90
5	—	10	—	50	10	—	10	—	100

S e l i t y s.

Tämä taulu näyttää ensiksi, kuinka paljo kaksiki lukua toinen toisensa kanssa kerrottuna, tekevät yhteen. Jos kaksi ensimmäistä rinnatusten seisowata lukua kerrotaan toinen toisella, niin viimeinen luku näyttää, mitä se tekee yhteen. Esimerkiksi 2 kertaa 3 tekee 6; 2 kertaa 9 tekee 18; 4 kertaa 5 tekee 20; 6 kertaa 8 tekee 48.

Toiseksi nähdään samasta taulusta, kuinka paljo joku luku, jaettuna määrättyin osiin, tekee kunkin osan päälle; sillä jos viimeinen eli kolmas luku jaetaan niin moneen osaan, kuin keskimäinen näyttää, niin ensimmäinen luku osoittaa kunkin osan suuruuden. Esimerkiksi jos 16 jaetaan 2:teen osaan, niin kumpanenkin osa tekee 8; 27 jaettuna 3:melle, antaa 9 kullekin; 56 jaettuna 8 osaan tekee 7 kullekin osalle.

312.XI.27.

Lapset 1.

Mf B 6816

